

Підтримка викладачів для РОЗДІЛУ 4: ГОТОВНІСТЬ ШКІЛ ДО ЛИХ ТА БЕЗПЕЧНЕ НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ 19: Забезпечення безпеки в навчальних закладах

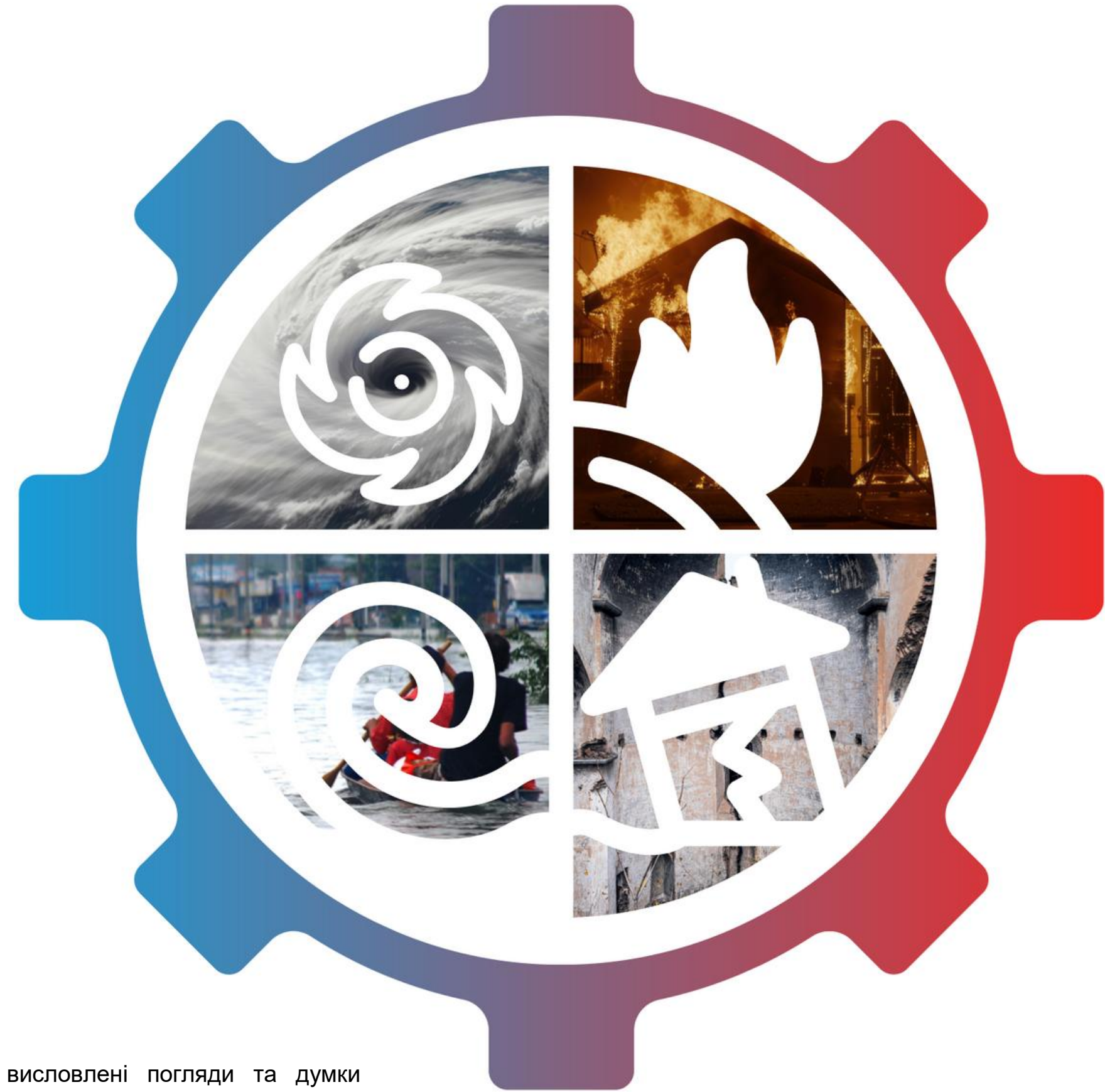
Автор: ГО НОМ/ Проект партнерства
VETREADY

Номер проекту: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Іспанської служби з питань інтернаціоналізації освіти (SEPIE). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає грант, не несуть за них відповідальності.

Огляд рекомендацій для викладачів

Цей Допоміжний файл для викладачів розроблений як супровід навчального модуля «Забезпечення безпеки в навчальних закладах», надаючи індивідуальні методичні та дидактичні рекомендації для підвищення його ефективності.

Він має на меті допомогти освітянам:

- Зрозуміти конкретні педагогічні цілі цього модуля в рамках цього розділу
- Застосовуйте відповідні стратегії та інструменти навчання для залучення учнів професійно-технічної освіти, безперервної професійно-технічної освіти та діаспори
- Впевнено проводити ключові завдання, сприяти рефлексії та підтримувати запам'ятовування знань
- Адаптуйте проведення занять до різних форматів (очного, онлайн, змішаного) та різноманітних потреб учнів

Примітка: Виконання цього модуля та пов'язаної з ним вікторини сприяє професійному розвитку викладача та може призвести до отримання сертифікації.

Навчальний зміст цього модуля

- Мета навчального модуля
- Результати навчального модуля
- Вступ: Що таке забезпечення безпеки в навчальних закладах
- Ключові поняття та термінологія
- Розуміння важливості
- Чому цей навчальний модуль важливий
- Стихійні лиха в контексті забезпечення безпеки в освітніх закладах

Снігові хуртовини та сильні холоди

- Вогонь
- Повені
- Технологічні/промислові катастрофи в контексті забезпечення безпеки в освітніх закладах

Вибухи в лабораторіях або майстернях

- Електричні збої та перепади напруги
- Розливи хімічних речовин та витіки токсичних речовин
- Біологічні/медичні катастрофи в контексті забезпечення безпеки в освітніх закладах

Спалах інфекційного захворювання

- Спалах харчових захворювань
- Забруднення повітря в приміщенні
- Надихаючі дії та взірці для наслідування
- Більше для дослідження

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Метод навчання 1: Навчання на основі сценаріїв

Чому підходить:

Цей метод відображає реальні катастрофічні ситуації та **допомагає учням застосовувати теорію на практиці**, покращуючи прийняття рішень, командну роботу та ефективні дії під тиском (**відповідно до ESCO T3.1 – Ефективна робота**).

Приклад застосування:

Після слайду «Рефлексивний сценарій: Коли трапляється стихійне лихо» учні аналізують, як реагувати на раптову повінь у центрі професійно-технічної освіти, визначаючи безпечні дії та пріоритети комунікації.

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Метод навчання 2: Моделювання / Практика тренувань

Чому підходить:

Симуляції заохочують практичне навчання та дозволяють учням відпрацьовувати дії в надзвичайних ситуаціях у реалістичних умовах низького ризику. Цей метод підвищує готовність та впевненість.

Приклад застосування:

Викладачі проводять короткий інструктаж з евакуації, допомагаючи учням виконувати правильні кроки — вмикати тривогу, перевіряти присутність та безпечно збиратися.

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Метод навчання 3: Керована групова дискусія

Чому підходить:

Сприяє колективному осмисленню та вирішенню проблем, допомагаючи учням обмінюватися досвідом та розвивати спільне розуміння протоколів безпеки та командної роботи.

Приклад застосування:

Після презентації слайдів «Техногенні та промислові катастрофи» групи обговорюють, як їхні власні установи можуть посилити заходи хімічної або електричної безпеки.

Поради

- **Почніть зі встановлення зв'язку:** Розпочніть заняття, запитуючи учнів про їхній власний досвід у сфері безпеки, надзвичайних ситуацій або усвідомлення ризиків. Це зміцнює довіру та активує попередні знання.
- **Використовуйте реалістичні, зрозумілі приклади:** обирайте сценарії та тематичні дослідження (наприклад, торгові центри, стадіони, аеропорти), які відображають повсякденне середовище, щоб підвищити релевантність та мотивацію.
- **Заохочуйте участь, а не досконалість:** наголошуйте, що кожен внесок — аналітичний чи емоційний — є цінним. Учні повинні почуватися безпечно, допускаючи помилки, та навчатися спільно.
- **Збалансуйте емоції та розширення можливостей:** складні теми катастроф викладайте з чутливістю. Уникайте наративів, заснованих на страху; зосередьтеся на впевненості, вирішенні проблем та позитивних результатах («що робити», а не «що пішло не так»).
- **Застосовуйте інтерактивні методи:** використовуйте симуляції, групові обговорення та завдання на швидке прийняття рішень, щоб зробити навчання динамічним та таким, що запам'ятовується. Візуальні інструменти, короткі відео та питання для рефлексії допомагають підтримувати зацікавленість.
- **Створіть психологічно безпечний навчальний простір:** встановіть чіткі основні правила поваги та підтримки. Дозвольте учасникам робити короткі перерви, якщо на них емоційно вплинули приклади чи зображення з реального життя.
- **Підкресліть важливість спільноти та співпраці:** Наголосіть, що підготовка до стихійних лих — це не індивідуальне завдання, а спільна відповідальність. Заохочуйте командну роботу, емпатію та культурне розуміння.

Стратегії адаптації

Особисте проведення: Використовуйте роздруковані картки зі сценаріями, фліпчарти та візуальні підказки (зображення або слайди, створені штучним інтелектом). Організуйте роботу в невеликих групах — кожна з яких має різний контекст стихійного лиха (повінь, пожежа, надзвичайна ситуація у сфері охорони здоров'я). Використовуйте кола для обговорення після кожної діяльності для емоційної рефлексії та закріплення знань. Матеріали: Роздруковані слайди, маркери, картки з ролями, проектор, символи першої допомоги та стікери для рефлексії.

Онлайн: використовуйте Zoom, Teams або Google Meet для групової взаємодії. Використовуйте кімнати для групових обговорень для аналізу сценаріїв та рольових ігор. Діліться візуальними матеріалами, створеними штучним інтелектом, та використовуйте Mentimeter або Kahoot для зворотного зв'язку. Інструменти: Zoom або MS Teams, Google Slides, Mentimeter, Padlet, Kahoot, онлайн-форми для тестів.

Змішаний формат: поєднуйте асинхронне навчання (відео, читання, самооцінювання) з практикою в групах. Діліться візуальними матеріалами сценаріїв та тематичними дослідженнями через систему управління навчанням (LMS) або Google Classroom. Використовуйте гібридні форуми, щоб ділитися прикладами місцевих катастроф або отриманими уроками. Інструменти: Система управління навчанням (Moodle, Google Classroom), Документи Google для групових завдань, короткі відео та журнали рефлексій.

Ключові навички ESCO, що розглядаються в цьому модулі

T3.1 – Ефективна робота. Розвинені основні навички: Ефективно керувати часом, ресурсами та завданнями для досягнення цілей; Розставляти пріоритети та організовувати роботу для ефективного реагування на виклики; Зберігати зосередженість та продуктивність під тиском.

Ефективно керуйте часом, ресурсами та завданнями

Фокус викладача: Спостерігати за тим, як учні розподіляють ролі, залишаються організованими та керують обмеженим часом або інструментами. Підкреслити важливість спокійної координації та командної роботи для ефективності завдань.

Запитайте: «Що допомогло вашій групі залишатися організованою під час заняття?», «Як розподіл завдань покращив ваш час реагування?»

Розставляти пріоритети та організовувати роботу для ефективного реагування на виклики

Фокус викладача: Спрямувати учнів до визначення пріоритетів критично важливих заходів безпеки (оповіщення, евакуація, допомога одноліткам), перш ніж вирішувати другорядні проблеми. Зробіть акцент на логічній послідовності та чіткому спілкуванні.

Запитайте: «Яка дія була найтерміновішою і чому?», «Що можна було б відкласти без збільшення ризику?»

Зберігайте зосередженість та продуктивність під тиском

Зосередження уваги викладача: Заохочувати учнів балансувати емоції з раціональним мисленням, зберігати спокій у невизначеності та зосереджуватися на виконанні завдання.

Запитайте: «Що допомогло вам чітко мислити під тиском?», «Як ви можете допомогти іншим зберігати спокій у реальних надзвичайних ситуаціях?»

Підтримка оцінювання – Як перевірити прогрес учня

В кінці цього навчального модуля слухачі пройдуть **тест із 10 запитань з вибором однієї правильної відповіді**, призначений для оцінки їхнього розуміння ключових концепцій, розглянутих на занятті.

Додаткові стратегії оцінювання:

- Презентація плану дій групи

Як це працює: Невеликі групи розробляють та презентують план дій у надзвичайних ситуаціях на випадок змодельованого лиха (наприклад, розливу хімічних речовин, повені чи пожежі). Презентації включають кроки для комунікації, використання ресурсів та командної роботи.

Що це показує: Демонструє здатність учнів співпрацювати, організовуватися та застосовувати вивчені стратегії у структурованому, обмеженому в часі завданні, оцінюючи як навички планування, так і практичні навички міркування.

- Журнали реагування на сценарії

Як це працює: Після завершення сценарію (наприклад, «Дим у коридорі» або «Відключення електроенергії під час уроку») кожен учень пише короткий запис у щоденнику, в якому описує: Що він спостерігав; Рішення, які він прийняв; Наскільки ефективно він використовував час і ресурси.

Що це показує: Показує, наскільки добре учні можуть аналізувати ситуацію, визначати пріоритети дій та самостійно оцінювати свою діяльність — ключові показники ефективності роботи під тиском.

Додаткові матеріали

1. UNDRR – Як зробити міста стійкими: Посібник для керівників місцевого самоврядування

<https://www.undrr.org/publication/how-make-cities-more-resilient-handbook-local-government-leaders-2017>

Цей посібник містить чіткий, візуальний огляд ризиків стихійних лих у містах, планування евакуації та стратегій підвищення обізнаності громадськості — ідеально підходить для освітян, які пов'язують безпеку місць проведення заходів із ширшою стійкістю громади.

2. Генеральний директорат Європейської комісії з питань європейської допомоги – Пояснювальні матеріали Центру знань про управління ризиками стихійних лих (DRMКС)

<https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/>

Пропонує стислі, засновані на доказах резюме та інфографіку щодо тенденцій ризику стихійних лих у ЄС, механізмів цивільного захисту та кризової комунікації — чудові довідкові матеріали для тренерів, які розробляють вправи на основі сценаріїв.

3. МФЧК – Ключові повідомлення з питань інформування громадськості та освіти щодо зменшення ризику стихійних лих (РАРЕ)

<https://www.ifrc.org/public-awareness-and-public-education-drr>

Всесвітньо визнаний посібник із готовими до використання освітніми повідомленнями та графікою для навчання готовності до стихійних лих простою, доступною мовою, який можна адаптувати як для молоді, так і для дорослої аудиторії.

Джерела

- Європейський центр розвитку професійної підготовки (Cedefop). (2023). Навчання дорослих та безперервна професійна освіта в Європі: формування інклюзивної культури навчання. <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications>
- Європейська комісія. (2021). Європейський порядок денний розвитку навичок для сталої конкурентоспроможності, соціальної справедливості та стійкості. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>
- Європейський фонд освіти (ETF). (2022). Інновації у викладанні та навчанні в професійній освіті та навчанні: практичні підходи до інклюзивної педагогіки. <https://www.etf.europa.eu/en/publications>
- Колб, Д. А. (2015). Досвідне навчання: досвід як джерело навчання та розвитку (2-ге видання). Pearson Education.
- Ноулз, М. С., Холтон, Е. Ф., III, та Свансон, Р. А. (2015). Дорослий учень: беззаперечна класика в освіті дорослих та розвитку людських ресурсів (8-е видання). Routledge.
- Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). (2021). Навчання майбутнього: Ефективне навчальне середовище в професійній освіті та навчанні. <https://www.oecd.org/education>
- Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). (2020). Освіта для сталого розвитку: Дорожня карта. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>

ПАРТНЕРСТВО

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

Розважайтеся з VET-READY

РОЗДІЛ 4: ГОТОВНІСТЬ ШКІЛ ДО ЛИХ ТА БЕЗПЕЧНЕ

НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ 19: Забезпечення безпеки в навчальних

зкладах

СЛІДКУЙТЕ ЗА
НАМИ

<https://vetready.eu/>